

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/8867
SK 101

Sayı : 72416558-610-E.601072

19.07.2019

Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 14.03.2019 tarihli ve 43452547-120.07/E.438299 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan soru önergesine ilişkin Bakanlığımızca hazırlanan cevap ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Nuri ERSOY
Bakan

Ek : Liste ve Cevap (7 sayfa)

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

**ERZURUM MİLLETVEKİLİ SAYIN NACİ CİNİSLİ'NİN 7/8867 ESAS SAYILI
SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

Erzurum ve ilçelerinde mülkiyeti Bakanlığımıza ait tarihi eserlerin onarım ve kapsamlı restorasyonları yapılmaktadır. Mülkiyetimizde, kilise ve manastırlardan 1 adet (Uzundere Şaşaroz Şapeli) bulunmakta olup 2016 yılında restorasyonu yapılmıştır.

Erzurum ilinde "Erzurum Yeni Müze Yapımı" işi 14.02.2018 tarihinde ihale edilmiş olup 2019 yılı sonunda tamamlanması planlanmaktadır.

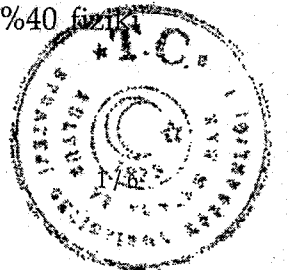
Bununla birlikte, Erzurum Aziziye ve Mecidiye Tabyaları Teşhir-Tanzim ve Aydınlatma Proje Yapımı, Erzurum Aziziye Tabyası Onarımı Teşhir Tanzimi ve Çevre Düzenlemesi, Erzurum Aziziye Alaca Köyü Müzesi ve Şehitliği Onarımı, Teşhir Tanzimi ve Çevre Düzenlemesi işleri 2019 yılı Yatırım Programında yer almaktadır.

Bakanlığımız ile Gürcistan Kültür ve Anıtlar Koruma Bakanlığı arasında 23 Mayıs 2017 tarihinde Tiflis'te "2017-2021 Yılları İçin imzalanan Kültürel İşbirliği Programı" uyarınca her iki ülkede yer alan kültür varlıklarının korunmasına yönelik ortak çalışma komisyonları oluşturulmuş olup çalışmalar bu doğrultuda sürdürülmektedir.

Bu program kapsamında, taraflar Türkiye Cumhuriyeti tarafındaki Gürcü kültürel mirasının ve Gürcistan topraklarındaki Osmanlı miraslarının onarımı konusunda ortaklaşa çalışmalar yürütmektedir.

Erzurum ili, Uzundere ilçesinde yer alan Öşki Kilisesi'ne ilişkin olarak; "Erzurum Uzundere, Öşki Kilisesi ve Ek Yapıları Rölöve, Restitüsyon, Restorasyon ve Mühendislik Projeleri Yapımı İşİ" 18.06.2012 tarihinde ihale edilmiştir.

Rölöve, restitüsyon ve restorasyon projeleri ile mühendislik projeleri tamamlanarak ilgili Koruma Bölge Kurulu'na onaylanmıştır. Uygulamaya yönelik "Erzurum Uzundere Öşki Kilisesi Yapısal Güçlendirme ve Acil Müdahale Uygulamaları Yapımı İşİ"nin yaklaşık maliyeti Erzurum Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğüne hazırlanmış olup bu kapsamda yapılacak bilimsel kazı çalışmaları, iskele kurulması, yapısal izleme çalışmalarının gerçekleştirilmesi işlerinin ihalesi 22.03.2018 tarihinde yapılmış, yer teslimi ise 04.05.2018 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Uzundere, Öşki Kilisesi Yapısal Güçlendirme ve Acil Müdahale Uygulamaları için Bakanlığımız bütçesinden toplamda 1.430.014,37.-TL. sözleşme bedeli ile %40 fazlası gerçekleştirme sağlanmış olup çalışmalar devam etmektedir.

12.03.1982 tarihli ve 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu ile ilgili mevzuatı uyarınca, tarihi ve kültürel değerlerin yoğun olarak yer aldığı ve/veya turizm potansiyelinin yüksek olduğu ya da turizm hareketleri ve faaliyetleri yönünden önem taşıyan yerler; korumak, kullanmak, sektörel kalkınmayı ve planlı gelişimi sağlamak amacıyla Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri ile Turizm Merkezleri olarak sınırları tespit edilmekte ve Resmi Gazete’de yayımlanarak ilan edilmektedir. Bu Bölge ve Merkezlerde her ölçekte plan yapma, yaptırma ve onaylama yetkisi de Bakanlığımıza verilmiştir.

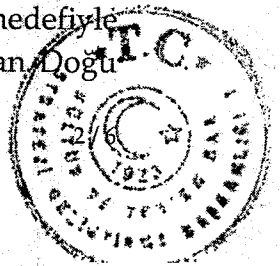
Buna göre, Erzurum ilimizde sınırları tespit ve ilan edilen Erzurum Palandöken Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi, Erzurum Uzundere Turizm Merkezi, Erzurum Ilıca Termal Turizm Merkezi, Erzurum Pasinler Termal Turizm Merkezi ve Erzurum Olur Ilıkaynak Termal Turizm Merkezi olmak üzere 5 (beş) bölgede Bakanlığımızca bütüncül turizm politikaları, Eylem Planları ve Stratejik Hedefler doğrultusunda planlama çalışmaları yürütülmektedir.

1) Erzurum Palandöken Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi; 17.10.1993 tarihli ve 21731 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak ilan edilmiştir. 2011 Dünya Üniversite Kış Oyunları (Universiad 2011) için hazırlatılan Erzurum Palandöken Kış Oyunları Master Planı temel alınarak, bölgeye ilişkin 1/25.000 ölçekli Çevre Düzeni Revizyon Planı Değişikliği ve anılan plana uygun olarak alt ölçekli planlar hazırlanmıştır. Hınıs Mevkiinde toplam 6 (altı) adet kamuya ve özel mülkiyete ait tesis ve bu tesislerde toplam 2.100 yatak kapasitesi bulunmaktadır. Bölgeye ilişkin olarak yapılan planlarda 8.850 yatak kapasitesi hedeflenmektedir.

Onaylı Planlar ile Konaklı Kayak Merkezinde toplam 10 adet, Hınıs Boğazi Kayak Merkezinde ise 17 adet olmak üzere toplam 27 adet mekanik tesis hattı öngörülmüş, Konaklı ve Palandöken Kayak Merkezlerinde toplam 16 adet mekanik tesis hattı gerçekleştirilmiştir. Bölge bütününde Erzurum Büyükşehir Belediye Başkanlığını talebi üzerine 1/25.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Revizyonu, 1/5000 ve 1/1000 ölçekli Nazım ve Uygulama İmar Planı Revizyonları için planlama ön izni verilmiş olup, bu planlama çalışmasına ilişkin teknik şartname çalışmaları Erzurum Büyükşehir Belediye Başkanlığı ile koordineli olarak sürdürülmektedir.

Ayrıca, bu bölgede Bakanlığımızdan tahsisli, 620 yatak kapasiteli 3 adet işletmede ve 500 yatak kapasiteli 3 (üç) adet de yatırım aşamasında olmak üzere toplam 1.120 yatak kapasiteli 6 (altı) adet tesis bulunmaktadır.

2) Erzurum Uzundere Turizm Merkezi; Erzurum ili, Uzundere ilçesinde Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP), Bakanlığımız ve Anadolu Efes işbirliği ile “Çoruh Vadisi’ni bir Turizm Varış Alanı Haline Getirmek ve Bölge’de Yaşayan İnsanların Yaşam Düzeylerinin Yükseltilmesine Katkı Sağlamak” hedefiyle 2007 ile 2012 yılları arasında sürdürülen bir bölgesel kalkınma projesi olan Doğu

Anadolu Turizm Geliştirme Projesi (DATUR) kapsamında çalışmalar yürütülmüştür. Projenin sürdürülebilirliğine destek olmak amacıyla, Erzurum Uzundere Turizm Merkezi 06.10.2013 tarihli ve 28787 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak ilan edilmiştir.

3) Erzurum Pasinler Termal Turizm Merkezi; 17.10.1993 tarihli ve 21731 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak ilan edilen bu Turizm Merkezine ait 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı Revizyonu 16.01.2001 tarihinde (eski) Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca, 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Revizyonu ise 28.02.2001 tarihinde Bakanlığımızca onaylanmıştır. Pasinler Belediye Başkanlığı tarafından Turizm Merkezine ilişkin hazırlatılan 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı değişiklikleri ise Bakanlığımızca 26.04.2016 tarihinde onaylanmıştır. Erzurum Pasinler Termal Turizm Merkezinde mevcut olan 500 yatak kapasitesi yapılan revizyon planları sonucunda yaklaşık olarak 1.500 yatak kapasitesine ulaştırılmıştır.

4) Erzurum Ilıca Termal Turizm Merkezi; 06.01.2005 tarihli ve 25692 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak ilan edilmiştir. Bu Turizm Merkezinde, 2634 sayılı Turizm Teşvik kanunu kapsamında değerlendirilmek üzere (eski) Maliye Bakanlığınca Bakanlığımıza tahsis edilen mülkiyeti Hazineye ait 99 ve 2.750 parsel numaralı taşınmazlara ilişkin olarak 1/25.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Bakanlığımızca hazırlanarak 02.03.2006 tarihinde onaylanmıştır. Ayrıca, Aziziye ilçesi, Kalemkârlar Mevkiinde yer alan 1 (bir) adet taşınmazın “Termal Turizm Tesisi” yapılmak üzere Bakanlığımız tarafından ilan edilmek suretiyle yatırımcılara tahsis edilmesi planlanmaktadır.

5) Erzurum Olur Ilıkaynak Termal Turizm Merkezi; 05.06.2011 tarihli ve 27955 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak ilan edilen bu Turizm Merkezine ilişkin Bakanlığımızca henüz onaylanmış herhangi bir ölçekte plan bulunmamaktadır.

Bakanlığımız ülkemiz genelinde halk kültürü (Gelenek, Görenek ve İnanışlar, Halk Edebiyatı, Geleneksel El Sanatları, Halk Mutfacı, Geleneksel Mimari vb.) konularında alan araştırmaları gerçekleştirmektedir. Bu araştırmalar kapsamında elde edilen söz konusu derleme kayıtları, Bakanlığımız Halk Kültürü Bilgi ve Belge Merkezinde kayıt altına alınarak söz konusu verilerin korunması, gelecek kuşaklara aktarılması, çeşitli bilimsel çalışmalar ile ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtım faaliyetlerinde değerlendirilmesi sağlanmaktadır.

Bu anlamda, günümüze kadar Erzurum ilinde yapılan araştırmalarda elde edilen veriler de arşivlenerek değerlendirmeye alınmıştır. Bundan sonraki süreçte de Erzurum’da yapılacak olan halk kültürü araştırmalarında da Erzurum’un zengin geleneksel kültür dokusunun tespiti, kayıt altına alınması ve tanıtılması çalışmalarına devam edilecektir.

Bununla birlikte, Bakanlığımız, Somut Olmayan Kültürel Miras Çalışmaları kapsamında "Âşıklık/Ozanlık, Mahalli Sanatçı, Geleneksel El Sanatları ve Türk Süsleme Sanatları" alanlarında faaliyet yürüten sanatçılarımızı teşvik etmeye yönelik çalışmalar da gerçekleştirmektedir. Bu kapsamda, söz konusu alanlarda icrada bulunan ustalarımız-İlgili mevzuat çerçevesinde-değerlendirmeye tabi tutularak, uygun olanlara adlarına düzenlenmiş "Sanatçı Tanıtma Kartı" verilmekte ve Bakanlığımız Halk Kültürü Bilgi ve Belge Merkezinde kayıt altına alınmaktadır. Ayrıca, kayıt altına alınan sanatçılarımız, Bakanlığımızın organizasyonunda gerçekleştirilen ulusal ve uluslararası etkinliklerde görevlendirilerek hem kendilerini hem de uğraşları olan sanat dalının tanıtımını sağlamalarına katkıda bulunmaktadır.

Bu bağlamda, Erzurum'da, yukarıda bahsi geçen alanlarda faaliyet yürüten ve Bakanlığımıza başvuruda bulunarak "Sanatçı Tanıtma Kartı" verilmiş ve çeşitli etkinliklere davet edilmiş sanatçılarımız da bulunmaktadır.

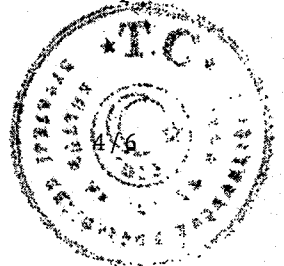
Erzurumlu sanatçılarımızın, her yıl periyodik olarak devam eden sanatçı kimlik kartı başvurularının değerlendirilmesi ve de etkinliklere katılımlarının sağlanması hususunda bundan böyle de hassasiyetle çalışılmaya devam edilecektir.

Ayrıca, Bakanlığımızca belirlenen kültür politikaları çerçevesinde, kültürümüzün sahiplenilmesi; değişimi kucaklayan sağlıklı, ilkel, gelişime odaklı kültür programlarıyla kaybolmaya yüz tutmuş kültürel miras niteliğindeki değerlerimizin özgünlüğünün korunması, yaşatılması, geliştirilmesi ve kuşaktan kuşağa aktarılması amacına yönelik projelere verilen mali destekler çerçevesinde; 2003 yılından günümüze kadar Erzurum ilinde düzenlenen 103 faaliyete toplam 646.500.-TL. yardım yapılmıştır.

Bunların yanı sıra, 1983 yılından bu yana turizm sektörüne yönelik olarak düzenlenmekte olan eğitim programları kapsamında Erzurum ilinde toplam 28 eğitim programı düzenlenmiş ve 671 çalışana belge verilmiştir.

Bakanlık olarak reklam stratejimiz Türkiye'nin bütününe tanıtım üzerine kurgulanmış olup Bakanlığımızca, yurt içi ve yurt dışında tüm illerimizin tarihi, turistik ve doğal güzelliklerinin tanıtımı gerçekleştirilmektedir.

Bu kapsamda; her yıl yurt içi ve yurt dışında katılım sağlanan turizm fuarlarında tüm illerimizin tanıtımı yapılmakta, özel stantlar ayrılmakta ve illere ilişkin tanıtıcı yayınlar dağıtılmakta olup destekler verilmektedir. Katılım sağlanan fuarların tamamıyla ilgili olarak "tanitma.gov.tr" adresinden bilgi alınabilmekte olup bu fuarlardan bazıları aşağıdaki gibidir.

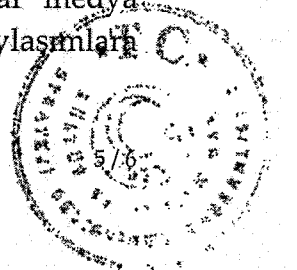
- Utrecht Turizm Fuarı (Hollanda)
- FITUR (İspanya)
- ITB Berlin (Almanya)
- MITT Moskova (Rusya)
- Arabian Travel Market (BAE)
- World Travel Market (İngiltere)

Bakanlığımız sosyal ve dijital medya hesaplarında (Facebook, Twitter, Google+, Instagram, Youtube, Pinterest, LinkedIn, Vine vb.) tüm illerimizin tarihi, turistik ve doğal güzellikleri milyonlarca kullanıcıya iletilmektedir.

Tüm bölgelerimizin olduğu gibi Erzurum Bölgesinin de yurt dışında tanıtımını sağlamak amacıyla; yurt dışından önemli basın mensupları, sosyal medya fenomenleri, kanaat önderleri vb. kişiler illerimizde ağırlanmakta ve illerimize ilişkin haber, makale, program vb. yayınlar dünya medyasında yer almaktadır.

Bütün bu illere ilişkin gerçekleştirilen faaliyetler içinde Erzurum ilimiz de yer almaktadır.

- www.kulturportali.gov.tr adresinde yer alan "gezilecek yerler" başlığı altında Erzurum ilindeki 40 yerin tanıtımı yapılmaktadır. Bu içerikler 01 Ocak 2017-26 Mart 2019 tarihleri arasında **144.850** kez görüntülenmiştir.
- www.kulturportali.gov.tr adresinde yer alan "seyahat hatırası" başlığı altında Erzurum iline ait 7 içeriğin tanıtımı yapılmaktadır. Bu içerikler 01 Ocak 2017-26 Mart 2019 tarihleri arasında **970** kez görüntülenmiştir.
- www.kulturportali.gov.tr adresinde yer alan "geleneksel mutfak" başlığı altında Erzurum iline ait 7 içeriğin tanıtımı yapılmaktadır. Bu içerikler 01 Ocak 2017-26 Mart 2019 tarihleri arasında **354** kez görüntülenmiştir.
- www.kulturportali.gov.tr adresinde yer alan "turizm aktiviteleri" başlığı altında Erzurum iline ait 22 içeriğin tanıtımı yapılmaktadır. Bu içerikler 01 Ocak 2017-26 Mart 2019 tarihleri arasında **6.172** kez görüntülenmiştir.
- Erzurum, 01 Ocak 2017-26 Mart 2019 tarihleri arasında **156.707** ziyaret ve **210.194** sayfa görüntüleme ile Türkiye Kültür Portalı'nda en çok ziyaret edilen iller sıralamasında 7. sırada yer almaktadır.
- <https://hometurkey.com/en/destinations/erzurum> adresinde yabancı turistlere yönelik içerikler yer almakta olup ayrıca Turkey Home sosyal medya hesaplarından aşağıda örnekleri yer alan tanıtıcı ve bilgilendirici paylaşımları

devam edilmektedir. 2019 yılının ilk üç ayında Erzurum ilinin ve ilçelerinin tanıtımına yönelik 6 paylaşım yapılmıştır.

Erzurum ilimizin kültür ve turizm değerleri bölgesel broşürlerde anlatılmaktadır.

Erzurum'da yer alan Kongre Binası, yapılan tadilat ve restorasyon çalışmalarının sonucunda 152 adet seçkin plastik sanat eserlerinin sürekli teşhirde kalacağı Erzurum Resim Heykel Müzesi ve Galerisi olarak hizmete açılacaktır. Müzenin açılışından önce, Bakanlığımızca düzenlenen "74. Devlet Resim ve Heykel Yarışması"nda başarı ve sergileme ödülü alan eserlerin yer aldığı sergi açılışı 12 Mart 2019 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Erzurum Resim Heykel Müzesi ve Galerisi'nin ev sahipliği yapacağı, "4. Uluslararası Sosyal Bilimler Kongresi" 02-05 Mayıs 2019 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

Erzurum Resim Heykel Müzesi ve Galerisi'nin hizmete açılması ile Türk plastik sanatlarının halkımıza ve yabancı konuklara tanıtımı gerçekleşecek, ayrıca Erzurum ve çevre illerde güzel sanatlar alanında eğitim gören öğrenciler ile akademisyenlerin araştırma yapmasına ve sanatçılarımızın müze salonunda sergi açmasına imkân sağlayacaktır.

Ayrıca, Bakanlığımıza bağlı sanat kurumları tarafından ülkemizin her bölgesinde olduğu gibi Erzurum ilinde de sanatsal etkinlikler gerçekleştirilmektedir.

2018-2019 Sezonunda Erzurum Devlet Tiyatrosu Sahnesinde 128 temsil gerçekleştirilmiş olup bu temsilleri %93 doluluk oranıyla 31.187 seyirciyle buluşmuştur.

Ayrıca, hiç tiyatro izlememiş çocuklarımızın tiyatroya erişiminin sağlanması amacı ile Erzurum Devlet Tiyatrosu yapımı olan "Pinokyo" adlı çocuk oyunu 02-31 Mayıs 2018 tarihleri arasında Erzurum ilinin Çat, Tortum, Aşkale, Hınıs, Pasinler, İspir, Horasan, Karaçoban, Karayazı ve Oltu ilçelerinde 17 temsil gerçekleştirmiş olup 4.356 çocuk seyirci ücretsiz olarak izleme imkânı bulmuştur.

Bakanlığımızca 01-05 Kasım 2009 tarihinde "Usta Nefesler" konseri, 31 Mayıs 2011 tarihinde "Arşın Mal Alan" opereti, 20 Haziran 2013 tarihinde "Seslerle Anadolu" müzikli gösterisi, 30 Mayıs 2014 tarihinde "Senfonik Türkülerimiz" konseri ile Erzurum ilinde turneler düzenlenmiştir.

